

Hans Ljungkvist
Direkt: 010-224 87 58
hans.ljungkvist@lansstyrelsen.se

Beslut om bildande av naturreservatet Kroksjöskogen i Lekebergs och Degerfors kommuner samt beslut om föreskrifter m.m.

BESLUT

Bildande av naturreservat

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen ett område berörande fastigheterna Mullersätter 1:92, 1:152, 1:169 och Tryggeboda 1:39 i Lekebergs kommun samt Norrboda 5:26 i Degerfors kommun som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av kartan i detta beslut samt enligt Lantmäteriets data i bilaga 1 och som slutligen märks ut i fält.

Naturreservatets namn ska vara Kroksjöskogen

Syftet med naturreservatet

Syftet är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer.

Områdets naturskogar och myrmarker och andra ingående naturtyper liksom områdets orörda karaktär och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald ska lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses i huvudsak genom att områdets naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Som restaureringsåtgärd med efterföljande fri utveckling kan bränning komma ifråga för utvecklingsmark och arronderingsmark liksom åtgärder för återställande av den naturgivna hydrologin och vegetationen i våtmarker.

Återkommande bränning kan komma ifråga i naturskog då det motiveras av förekomsten av äldre naturlig brandpåverkan och onaturligt långvarig brandfrist samt specifikt för att gynna vissa brandanknutna arter.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma ifråga.

Föreskrifter för naturreservatet

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5§ andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att

1. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd såväl som att fälla enstaka träd eller buskar, samt att samla ihop, föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller delar av träd,
2. så eller plantera träd,
3. borra, gräva, spränga, schakta, markbereda eller utföra annan mekanisk bearbetning av mark, block eller berg, eller bedriva täkt av något slag, utfylla, tippa, eller anordna upplag,
4. dika, rensa dike, kulvertera dike, dämma eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållanden,
5. anlägga väg, stig, led eller uppställningsplats för fordon eller båtar,
6. framföra motordrivet fordon annat än på vägar,
7. uppföra eller upplåta mark för byggnad eller annan anläggning,
8. utöka befintlig byggnad eller anläggning,
9. uppföra mast eller vindkraftverk,
10. dra fram ledning i mark, vatten eller luft, eller gräva ned befintlig luftledning,
11. kalka, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
12. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
13. uppföra jaktorn, röja siktgator för jakt eller stödutfodra vilt,

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

1. Utmärkning och underhåll av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

BESLUT
2017-10-19

511-3413-2012

2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor vid platser som markeras på beslutskartan.
3. Framröjning, markering och underhåll av befintliga stigar enligt beslutskartan.
4. Anläggande av rastplatser enligt beslutskartan,
5. Avverkning eller på annat sätt borttagande av exotiska träd och buskar såsom contortatall, lärkträd, ädelgran mm samt eliminering av invasiva arter som t ex blomsterlupin.
6. Bränning av utvecklingsmark och arronderingsmark.
7. Återkommande naturvårdsbränning i naturskog.
8. Igenläggning av diken med syftet att restaurera våtmarker.
9. Avverkning av konkurrerande träd i anslutning till vissa särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper.
10. Undersökning och dokumentation av djur-, växt- och svamparter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Det är förbjudet att

1. borra, hacka, spränga, gräva, rista, måla eller på annat sätt skada berg, jordytan, sten eller block, eller att flytta eller bortföra sten eller block,
2. framföra motordrivet fordon annat än på vägar,
3. fälla, bortföra eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada vegetationen t ex genom att plocka eller gräva upp växter såsom ris, gräs, örter, mossor eller lavar och svampar,
5. cykla förutom på vägar,
6. rida förutom på vägar,
7. störa djurlivet på annat sätt än vad som normalt förekommer vid bedrivande av jakt,
8. utan Länsstyrelsens tillstånd samla in växter, djur, lavar eller svampar,
9. utan Länsstyrelsens tillstånd sätta upp permanent tavla, skylt, affisch, eller därmed jämförlig anordning eller att snitsla spår,
10. utan Länsstyrelsens tillstånd använda området för organiserad tävling eller övning, lägerverksamhet eller liknande,
11. utan Länsstyrelsens tillstånd utföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den 19 oktober 2017.

Enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Undantag från föreskrifterna enligt 7 kap §§ 5 och 30 miljöbalken

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som krävs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår ovan av föreskrifterna enligt 7 kap 6 § miljöbalken,
- b) förvaltaren av naturreservatet att i uppföljningssyfte utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial samt annan dokumentation av växt- och djurliv, luft-, mark- och vattenförhållanden,
- c) hämtning av fälld älg, hjort, björn eller vildsvin med fordon som inte ger långsiktigt bestående skador på mark eller vegetation,
- d) underhåll av befintliga jaktorn samt siktgator för jakt genom försiktig röjning,
- e) uppsättning av snitslar fram till jaktpass,
- f) framförande av motorfordon av tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende (insatsen ska omgående anmälas till länsstyrelsen),
- g) framförande av snöskoter för utförande av inventering mm inom ramen för Länsstyrelsens rovdjursförvaltning,
- h) bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov, dock ej fridlysta eller rödlistade arter,
- i) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig väg omfattande hela vägområdet med tillhörande anläggningar i direkt anslutning till vägområdet,
- j) ägare till fastigheten Mullersätter 1:69 att vid bedrivande av skogsbruk ta väg genom reservatets sydöstra del för att nå närmast befintliga skogsbilväg,
- k) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig mark- eller luftledning i enlighet med ledningsrätt som är gällande vid detta besluts ikraftträdande,
- l) inplantering av fisk i fiskesjö med tillstånd till inplantering av fisk i enlighet med gällande bestämmelser, för närvarande 16 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen,

Fastställande av skötselplan

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar Länsstyrelsen att fastställa den skötselplan för naturreservatet som framgår av bilaga 2.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Kroksjöskogen ligger i utkanten av den småkuperade, sjörika, grovblockiga delen av Kilsbergen som brukar gå under namnet Fasaskogen. Namnet anses komma av den omvittnat oländiga terrängen. Kroksjöskogen med en landareal på 270 hektar är i de södra och centrala delarna fortfarande helt väglös.

Den omväxlande topografin, läget kring högsta kustlinjen och frånvaron av större skogliga ingrepp i senare tid har resulterat i en variation av skogstyper i åldrar mellan 80 och 260 år. I högre lägen dominerar tallskog, i svackor och sluttningar står grandominerad barrblandskog med inslag asp och björk.

Terrängsvackor och partier med välslutna skiktade granbestånd skapar en stabilt hög luftfuktighet. Typiskt för Kroksjöskogen och andra delar av Fasaskogen är därför den kraftigt utvecklade hänglavsfloran. Mindre bestånd av senväxta granar kan ha en påväxt av skägglavar av en omfattning som leder till att träden dör. Tillgången på död ved i olika former är ofta stor på grund av skogsbeståndens höga ålder och som en följd av tidigare oupparbetade stormfällningar. Även bäverdämningar bidrar till produktionen av död ved.

Ett stort antal signalarter och rödlistade arter är påträffade. Som exempel kan nämnas garnlav, brunpudrad nållav, norsk näverlav, lunglav, grön sköldmossa, vedtrappmossa, kötticka, ullticka, veckticka, gränsticka, talticka, stor aspticka, kandelabersvamp och knärot. Bland häckande fåglar kan nämnas spillkråka, gröngöling, tretåig hackspett, tjäder, järpe och duvhök.

Kroksjöskogen ligger i värdetrakten Kilsbergens barr- och blandskogar enligt Länsstyrelsens regionala strategi för formellt skydd av skog och inom ett kluster av andra skogsreservat i Fasaskogen.

De ovan beskrivna naturvärdena knutna till områdets livsmiljöer, naturliga dynamik samt mängden signalarter och rödlistade arter, har inga eller endast starkt begränsade möjligheter att finnas kvar under påverkan av skogsbruk. Den närmast förväntade skogsbruksåtgärden är för större delen av området slutavverkning.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

De särskilda naturvärden som framkommit om reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

BESLUT
2017-10-19

511-3413-2012

Förutsättningarna för att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om förvaltningsinriktningen i detta beslut följs och skötselmålen uppfylls i enlighet med den för reservatet fastställda skötselplanen.

Beslutet följer Naturvårdsverkets riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen. Skyddet av Kroksjöskogen bidrar till arealmålet för miljömålet Levande skogar samt till miljömålet Ett rikt växt- och djurliv.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen enligt den information Länsstyrelsen fått av Bergsstaten.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ *förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning*, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Först kring 1995 blev delar av områdets naturvärden närmare undersökta och dokumenterade genom Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. Då anmälningar om slutavverkningar kom in i slutet av 1990-talet i samband med försäljning av en skogsfastighet kunde Skogsstyrelsen vid en förnyad besiktning konstatera att betydligt fler nyckelbiotoper fanns än vad som tidigare varit känt. Ett formellt och geografiskt sammanhängande skydd av ett större område med nyckelbiotoper kan bara åstadkommas genom bildande av ett naturreservat. Skyddet av Kroksjöskogen blev därför en fråga för Länsstyrelsen. På Länsstyrelsens uppdrag gjordes en mer heltäckande naturvärdesinventering som presenterades i en rapport år 2000

BESLUT
2017-10-19

511-3413-2012

(Jim Hellquist: Kroksjöskogen i Fasans skogstrakt – En naturvärdesinventering).

Länsstyrelsen kontaktade berörda markägare och fick deras medgivande till att låta värdera skogen på de delar av fastigheterna som ingick i det planerade reservatet. Förhandlingar fördes därefter om gränsdragningar och nivå på ersättningen till markägarna. De flesta valde då att sälja marken till Naturvårdsverket. Först 2015 var alla nödvändiga avtal tecknade med ägarna till de ursprungligen 16 involverade fastigheterna.

Ärendet har varit föremål för remissbehandling. Sakägare och övriga remissinstanser har beretts möjlighet att yttra sig över förslag till beslut.

Samråd har skett med Lekebergs och Degerfors kommuner.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

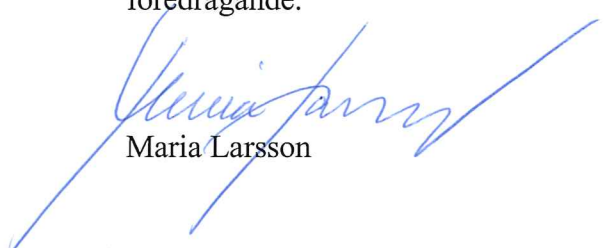
Namn:	Kroksjöskogen.
NVR-id:	2005647.
Kommun:	Lekeberg, Degerfors.
Natura 2000-område:	-
Lägesbeskrivning:	8 km öster om Degerfors.
IUCN-kategori:	1a (strikt naturreservat)
Fastigheter:	Delar av fastigheterna Mullersätter 1:92, 1:152 och Tryggeboda 1:39 i Lekebergs kommun samt Norrboda 5:26 i Degerfors kommun.
Markägare:	Staten genom Naturvårdsverket samt enskilda.
Rättigheter:	Jakt, elledning, väg, fiske.
Areal:	Totalt 269 ha, prod skogsm 247 ha, skogliga impediment 8 ha, vatten 2 ha, våtmark 10 ha.
Förvaltare av reservatet:	Länsstyrelsen i Örebro län.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 3.)

BESLUT
2017-10-19

511-3413-2012

Beslut i detta ärende har fattats av Landshövding Maria Larsson. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit länsjurist Katarina Nyberg, t.f. enhetschef Åsa Forsberg samt handläggare Hans Ljungkvist, föredragande.

Maria Larsson

Hans Ljungkvist

